

ПЕРВОМАЙСЬКИЙ ІНДУСТРІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
(ППФК)

Циклова комісія соціально-гуманітарних, психолого-педагогічних та
обліково-економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ в.о. директора ППФК
від 01.09.2025 № 88

ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Програма навчальної дисципліни

підготовки *фахових молодших бакалаврів*

галузі знань *01 Освіта/Педагогіка*

спеціальності *015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)*

спеціалізації *015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської
продукції та харчові технології*

освітньо-професійної програми *Професійна освіта (Харчові технології) (2023)*

код ОК в ОПП **ВК 1**

Програма навчальної дисципліни «*Основи педагогічної майстерності*» освітньо-професійної програми «*Професійна освіта (Харчові технології)*» (2023) спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), спеціалізація 015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології, для здобувачів освіти II курсу денної форми навчання.

Розробник: *Овчаренко Тетяна Дмитрівна*, викладач педагогіки, спеціаліст вищої категорії, педагогічне звання «викладач-методист».

Програма розглянута і схвалена на засіданні циклової комісії соціально-гуманітарних, психолого-педагогічних та облікових дисциплін 29.08.2025, протокол № 1 та рекомендована до затвердження рішенням методичної ради 29.08.2025, протокол № 1.

1. Опис навчальної дисципліни (освітнього компоненту)

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Форма навчання	денна
Рік підготовки	II (другий)
Семестр	4-й
Мова навчання	українська
Статус дисципліни	вибіркова
Інформаційний обсяг навчальної дисципліни	
Кількість кредитів ECTS	3
Загальна кількість годин, в т.ч.:	90
– аудиторних	55
– самостійної роботи здобувачів освіти	35
Модулів	3
Змістових модулів	3
Лекції	41 год.
Семінарські	–
Практичні	14 год.
Лабораторні	
Самостійна робота	35 год.
Індивідуальні завдання	–
Вид контролю	залік

2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» є сутність і складники педагогічної майстерності, технологія формування готовності майбутніх майстрів виробничого навчання до професійного самовдосконалення й саморозвитку.

Мета: ознайомлення здобувачів освіти зі структурою, особливостями педагогічної діяльності, формування професійної компетентності, усвідомлення суті педагогічної майстерності, розвиток педагогічних здібностей та стимулювання потреби професійного саморозвитку.

Основні завдання:

- забезпечення розуміння здобувачами освіти сутності характеристик педагогічної діяльності;
- ознайомлення з теоретичними і практичними основами педагогічної майстерності;
- формування умінь побудови професійно-педагогічного спілкування;
- навчання здобувачів освіти аналізу педагогічних ситуацій на основі теоретичних засад професійної педагогічної взаємодії;
- забезпечення орієнтування здобувачів освіти у системі вправ для розвитку власної педагогічної майстерності; їх стимулювання до постійної праці над своєю професійною майстерністю;
- навчання майбутніх майстрів виробничого навчання володінню технікою управління своїм психоемоційним станом.

Передумови вивчення навчальної дисципліни. Для вивчення дисципліни «Основи педагогічної майстерності» необхідними є отримані здобувачами освіти знання та вміння з дисциплін «Педагогіка», «Психологія», «Організація та методика професійного навчання», «Організація та методика виховної роботи».

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування дисципліни (освітнього компоненту) та очікувані результати навчання:

Компетентності	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні компетентності (СК)	СК1 Здатність застосовувати освітні теорії та методології в педагогічній діяльності. СК2 Здатність планувати й організувати освітній процес у демократичному стилі; готовність педагогічно, психологічно й методично грамотно організувати свою професійну діяльність. СК3 Здатність спостерігати, описувати, ідентифікувати, класифікувати психофізіологічні особливості здобувачів освіти і враховувати результати під час організації навчально-виробничої діяльності й виховної та корекційної роботи.

	<p>СК4 Здатність створювати розвиваюче освітнє середовище, забезпечувати сприятливий морально-психологічний клімат навчально-виробничої діяльності та високий рівень культури її організації.</p> <p>СК6 Здатність здійснювати ділові комунікації в професійній сфері.</p>
<p>7 – Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (РН)</p>	
<p>РН7 Застосовувати сучасні дидактичні та методичні засади організації навчально-виробничої діяльності і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.</p> <p>РН9 Застосовувати мотиваційні заходи до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.</p>	

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

знати:

- основні компоненти педагогічної діяльності;
- структуру педагогічної майстерності;
- педагогічні здібності та методи їх формування;
- способи впливу на учнів ЗП(ПТ)О;
- педагогічну техніку;
- теоретичні основи процесу спілкування;
- засоби вербальної та невербальної комунікації із суб'єктами освітнього процесу;
- основи техніки саморегуляції.

уміти:

- володіти основними прийомами виховного впливу, елементами педагогічної техніки;
- виконувати вправи на розвиток педагогічних здібностей;
- моделювати педагогічні ситуації;
- аналізувати різні види спілкування на основі життєвих ситуацій;
- педагогічно доцільно виражати своє ставлення до людей за допомогою вербальних і невербальних засобів спілкування;
- керувати психологічним самопочуттям.

Формат навчання

Навчання здійснюється у дистанційному форматі з використанням платформи Google Workspace for Education за допомогою основних інструментів Google:

Google Клас — для розміщення навчальних матеріалів, завдань і тестів, забезпечення зворотного зв'язку;

Google Meet — для проведення лекцій, практичних робіт, консультацій у режимі реального часу;

Google Документи, Таблиці, Презентації — для виконання індивідуальних і групових завдань, спільних проєктів; підготовки навчальних матеріалів, виконання практичних робіт;

Google Форми — для оцінювання знань (тести), проведення опитувань.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	в тому числі		
		лекцій	практ. роботи	самоств. робота
Змістовий модуль 1. Педагогічна діяльність і педагогічна майстерність				
<i>Тема 1. Сутність педагогічної діяльності: структура, функції, види</i>	6	2	-	4
<i>Тема 2. Педагогічна майстерність як система взаємопов'язаних компонентів</i>	6	2	-	4
Разом за змістовим модулем 1	12	4	-	8
Змістовий модуль 2. Професійно-важливі здібності педагога та їх розвиток				
<i>Тема 3. Професійна увага і спостережливість</i>	10	4	2	4
<i>Тема 4. Розвиток уяви і фантазії педагога</i>	10	4	2	4
<i>Тема 5. Педагогічні ситуації та завдання</i>	8	4	2	2
<i>Тема 6. Методи переконування та навіювання в педагогічній діяльності</i>	6	4	-	2
Разом за змістовим модулем 2	34	16	6	12
<i>Тематичне оцінювання</i>				
Змістовий модуль 3. Педагогічна культура				
<i>Тема 7. Педагогічна культура. Мовленнєва культура педагога як складова педагогічної культури</i>	14	8	2	4
<i>Тема 8. Педагогічна техніка. Засоби зовнішньої техніки педагога</i>	14	6	4	4
<i>Тема 9. Педагогічна етика. Педагогічний такт</i>	6	2	-	4
<i>Тема 10. Майстерність педагога в управлінні собою. Основи техніки саморегуляції</i>	9	4	2	3
Підсумкове заняття	1	1	-	
Разом за змістовим модулем 3	44	21	8	15
<i>Тематичне оцінювання</i>				
Усього	90	41	14	35

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Педагогічна діяльність і педагогічна майстерність

Тема 1. Сутність педагогічної діяльності: структура, функції, види

Сутність та особливості педагогічної діяльності. Структура педагогічної діяльності: мета, мотиви, об'єкт, суб'єкт, функції, засоби та результат. Базові компетентності майстра виробничого навчання. Психологічна структура діяльності педагога. *Роль майстра виробничого навчання у сучасному світі.*

Тема 2. Педагогічна майстерність як система взаємопов'язаних компонентів

Поняття педагогічної майстерності, її гуманістична спрямованість. Основні компоненти: професійна компетентність, педагогічні здібності, педагогічна техніка, педагогічний такт. Етапи процесу самовдосконалення педагога. Рівні оволодіння педагогічною майстерністю. Критерії педагогічної майстерності.

Змістовий модуль 2. Професійно важливі здібності педагога та їх розвиток

Тема 3 Професійна увага і спостережливість

Поняття уваги та її роль у педагогічному спілкуванні. Вимоги до розвитку основних властивостей уваги педагога. Зв'язок уваги і спостережливості. Розвиток уваги у здобувачів освіти. Засоби активізації уваги учнів. Управління увагою. Умови виховання уваги.

Практична робота 1. Розвиток професійної уваги педагога

Вправи на визначення рівня розвитку якостей уваги та їх вдосконалення. Вправи на концентрацію уваги. Вправи на переключення уваги. Вправи на розподіл уваги. Вправи на вміння уважно слухати. *Вправи на тренування уваги.*

Тема 4 Розвиток уяви і фантазії педагога

Сутність уяви і фантазії та їх роль в педагогічній діяльності. *Класифікація видів уяви.* Емпатія як механізм уяви. Роль уяви і фантазії при підготовці до уроку виробничого навчання, виховного заходу. *Вправи по розвитку уяви у здобувачів освіти.*

Практична робота 2. Самовдосконалення професійно-важливих властивостей уяви педагога. Виконання вправ на розвиток уяви і фантазії.

Тема 5 Педагогічні ситуації та завдання

Педагогічні ситуації та їх сутність. Педагогічні завдання, їх сутність, види і етапи вирішення. Педагогічна імпровізація як спосіб вирішення педагогічних завдань. Д. Карнегі про правильне вирішення педагогічних завдань. Конфліктні ситуації та шляхи їх вирішення.

Практична робота 3. Вирішення педагогічних ситуацій.

Тема 6. Методи переконування та навіювання у педагогічному процесі

Переконування як метод педагогічного впливу. Компоненти переконання. Вимоги до переконування. *Форми переконування.* Види навіювання. Самонавіювання. Взаємодія переконування і навіювання.

Змістовий модуль 3. Педагогічна культура

Тема 7. Педагогічна культура. Мовленнєва культура педагога як складова педагогічної культури

Сутність педагогічної культури. Основні складові педагогічної культури: культура спілкування, педагогічний такт, ерудиція, педагогічна техніка. зовнішній вигляд.

Поняття педагогічного спілкування, його особливості. Функції педагогічного спілкування. Структура процесу професійно-педагогічного спілкування. Засоби спілкування: вербальні (мова), невербальні (засоби зовнішньої естетичної виразності). Рівні педагогічного спілкування: духовний, діловий, ігровий, конвенційний, стандартизований, маніпулятивний, примітивний.

Стили педагогічного спілкування: (за Кан-Каліком): спілкування на підставі захоплення спільною творчою діяльністю, спілкування, що ґрунтується на дружньому ставленні, спілкування-дистанція, спілкування-залякування, спілкування-загравання).

Побудова взаємодії майстра виробничого навчання з учнями в авторитарному, демократичному та ліберальному способах керівництва учнівським колективом. Негативні моделі педагогічного спілкування.

Бар'єри, що перешкоджають педагогічній взаємодії (соціальний, фізичний, естетичний, гностичний, мотиваційний, емоційний, психологічний).

Мовленнєва культура як складова педагогічної культури. Специфічні особливості педагогічного мовлення. Функції і комунікативні якості педагогічного спілкування. Форми педагогічного мовлення.

Техніка мовлення, її основні характеристики. Мовленнєва техніка (фонаційне дихання, мовленнєвий голос, дикція, інтонація, темп). Умови правильного дихання. Головні властивості голосу майстра виробничого навчання (сила, об'ємність, звучність, злетність, гнучкість, діапазон, тембр, милозвучність, сугестивність, витривалість).

Педагогічна техніка і культура мовлення. Вимоги до мовлення педагога (правильність, точність, чіткість, простота, доступність, стислість, логічність, чистота, виразність, доцільність виразів, мовна і мовленнєва стилістика).

Практична робота 4. Вдосконалення мовлення педагога: виконання вправ по розвитку комунікативних здібностей.

Тема 8. Педагогічна техніка. Засоби зовнішньої техніки педагога

Педагогічна техніка та її види: зовнішня та внутрішня. Типові помилки молодих педагогів у володінні педагогічною технікою.

Внутрішня техніка: концентрація розумових та фізичних сил педагога на досягненні дидактичної та виховної мети, механізми налаштування педагога, зняття зайвого напруження, розподіл уваги, створення творчої ділової атмосфери.

Зовнішня техніка педагога. Вербальні і невербальні засоби спілкування як елементи зовнішньої техніки педагога. Характеристика складових невербальної комунікації (жести (механічні, описові, психологічні, позитивні і негативні) і жестикуляція, міміка, пантоміміка, візуальний контакт, тактильна комунікація, міжособистісний простір, дистанція спілкування (інтимна, особистісна, соціальна, формальна, публічна). *Жести, про які потрібно знати педагогу.*

Практична робота 5. Використання невербальних засобів спілкування у педагогічній діяльності. Зовнішній вигляд педагога. Вимоги до одягу. Фізіологічні засоби естетичної виразності (колір шкіри, волосся, очей, зріст, структура, постава, хода). *Соціальні засоби естетичної виразності (одяг, взуття, зачіска, прикраси, аксесуари, макіяж).*

Практична робота 6. Культура зовнішнього вигляду педагога.

Тема 9. Педагогічна етика. Педагогічний такт

Педагогічна етика педагога, її категорії. Поняття педагогічного такту. Складові педагогічного такту: психолого-педагогічна грамотність, педагогічна винахідливість, ініціативність і осмислення дій, довіра і повага, спостережливість і уважність, уміння передбачати, витримка і самовладання, педагогічна кмітливість, емоційна культура, вимогливість і доброзичливість, чуйність і милосердя, уміння все бачити, але не все «помічати». Вимоги до педагогічного такту. Рольові позиції. Умови оволодіння педагогічним тактом. Риси педагога як передумова педагогічного такту (гуманне ставлення до здобувачів освіти, уважність і спостережливість, уміння керувати собою та стримувати негативні емоції, витримка та самовладання у конфліктних ситуаціях, уміння передбачати наслідки слів та вчинків, самокритичність і вміння виправити допущені помилки, творче мислення, сміливість у розв'язанні моральних проблем). *Правила поведінки в конфліктних ситуаціях.*

Поради майбутнім педагога щодо формування педагогічного такту.

Тема 10. Майстерність педагога в управлінні собою. Основи техніки саморегуляції

Внутрішня техніка (психотехніка) майстра виробничого навчання як складова майстерності педагога. Сторони вияву емоцій- зовнішня (міміка, жести, невербальні засоби, техніка мовлення) і внутрішня (внутрішній стан людини).

Професійний стрес та професійне вигорання. Способи попередження та виходу зі стресу: стримування від афективних рішень, регуляція емоційних станів(зовнішній вияв емоцій, врегулювання тону скелетних м'язів, психічна розрядка), методика аутогенного тренування, антистресове харчування, аутофітотрегуляція, фізична активність, оптимізація навичок сну, вироблення несприятливості до стресора, самоорганізація часу).

Саморегуляція як прояв педагогічної майстерності педагога. Сутність саморегуляції.

Практична робота 7. Способи впливу на вольову сферу: (уміння знімати напругу хвилювання, уміння протидіяти стресу, уміння долати власну нерішучість і мобілізувати себе, здатність керувати своїм настроєм). Прийоми саморегуляції (звернення до власного почуття обов'язку із усвідомленням соціальної ролі професії, ціннісні установки, метод фізичних дій, самонавіювання у поєднанні із м'язовим розслабленням та психічним спокоєм, релаксація, розрядка в діяльності (музикотерапія, арт-терапія, працетерапія, танцювальна терапія, бібліотерапія, заняття спортом, відеотерапія, спілкування з природою, імітаційні ігри тощо), емоційне налаштування на урок.

Рекомендації молодому майстру виробничого навчання по психічному і фізичному розслабленню.

Основні поняття дисципліни: педагогічна діяльність, педагогічна майстерність, педагогічна культура, професійна компетентність, педагогічні здібності, педагогічна техніка, педагогічна етика, педагогічний такт, професійна увага, професійний стрес, професійне вигорання, саморегуляція.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	ЗМ 1. Педагогічна діяльність і педагогічна майстерність	
2.	Сутність педагогічної діяльності: структура, функції, види	2
3.	Педагогічна майстерність як система	2
	ЗМ 2. Професійно важливі здібності педагога та їх розвиток	
4.	Професійна увага і спостережливність	2
5.	Управління увагою	2
6.	Розвиток уяви і фантазії педагога	2
7.	Прийоми розвитку професійно-педагогічної уяви	2
8.	Педагогічні ситуації та завдання	2
9.	Конфліктні ситуації та шляхи їх вирішення	2
10.	Методи переконування в педагогічній діяльності	2
11.	Методи навіювання в педагогічній діяльності	2
12.	Педагогічне спілкування	2
13.	Стилі педагогічного спілкування	2

	ЗМ 3. Педагогічна культура	
14.	Мовленнєва культура педагога	2
15.	Техніка мовлення	2
16.	Зовнішня та внутрішня педагогічна техніка	2
17.	Засоби зовнішньої техніки педагога	2
18.	Зовнішній вигляд педагога	2
19.	Педагогічна етика. Педагогічний такт	2
20.	Майстерність педагога в управлінні собою	2
21.	Основи техніки саморегуляції	2
22.	Підсумкове заняття	1
	Усього годин	41

7. Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи навчальним планом не передбачено

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	ЗМ 2. Професійно важливі здібності педагога та їх розвиток	
1.	Розвиток професійної уваги педагога	2
2.	Самовдосконалення професійно-важливих властивостей уяви педагога	2
3.	Вирішення педагогічних ситуацій	2
	ЗМ 3. Педагогічна культура	
4.	Вдосконалення мовлення педагога	2
5.	Використання невербальних засобів спілкування у педагогічній діяльності	2
6.	Культура зовнішнього вигляду	2
7.	Способи впливу на вольову сферу	2
	Усього годин:	14

9. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачено.

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	ЗМ 1. Педагогічна діяльність і педагогічна майстерність	
1.	<i>Сутність педагогічної діяльності.</i> Роль майстра виробничого навчання у сучасному світі.	2
2.	<i>Сутність педагогічної діяльності.</i> Індивідуальний стиль діяльності педагога	2

3.	<i>Педагогічна майстерність як система взаємопов'язаних компонентів. Рівні оволодіння педагогічною майстерністю. Критерії педагогічної майстерності</i>	2
4.	<i>Педагогічна майстерність як система взаємопов'язаних компонентів. Гуманістична спрямованість педагогічної майстерності</i>	2
	ЗМ 2. Професійно важливі здібності педагога та їх розвиток	
5.	<i>Професійна увага і спостережливість. Взаємозв'язок уваги і спостережливості.</i>	2
6.	<i>Розвиток професійної уваги і спостережливості. Вправи на тренування уваги.</i>	2
7.	<i>Розвиток професійної уяви і фантазії. Види уяви</i>	2
8.	<i>Самовдосконалення професійно важливих властивостей уяви педагога. Вправи на розвиток уяви та фантазії</i>	2
9.	<i>Методи переконування та навіювання у педагогічному процесі. Форми переконування.</i>	2
10.	<i>Педагогічні ситуації та задачі. Правила Д. Карнегі про вирішення педагогічних задач</i>	2
11.	<i>Педагогічна культура. Мовленнєва культура педагога як складова педагогічної культури. Функції педагогічного спілкування</i>	2
12.	<i>Педагогічна культура. Мовленнєва культура педагога як складова педагогічної культури. Бар'єри, що перешкоджають педагогічній взаємодії</i>	2
13.	<i>Педагогічна техніка. Засоби зовнішньої техніки педагога. Жести, про які корисно знати педагогу</i>	2
14.	<i>Педагогічна техніка. Засоби зовнішньої техніки педагога. Соціальні засоби естетичної виразності</i>	2
15.	<i>Педагогічна етика. Педагогічний такт. Правила поведінки в конфліктних ситуаціях</i>	2
16.	<i>Педагогічна етика. Педагогічний такт. Поради майбутнім педагогам.</i>	2
17.	<i>Майстерність педагога в управлінні собою. Саморегуляція як прояв педагогічної майстерності педагога</i>	2
18.	<i>Майстерність педагога в управлінні собою. Рекомендації молодому майстру виробничого навчання по психічному і фізичному розслабленню</i>	1
	Усього годин:	35

11. Засоби та форми контролю

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється шляхом **поточного контролю, тематичної атестації та семестрової атестацій** із застосуванням цифрових інструментів Google Workspace for Education.

Поточне оцінювання проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, тестування (Google Форми), виконання практичних завдань з використанням Google Документів, Презентацій.

Контроль самостійної роботи здійснюється за допомогою усного та письмового опитування, підготовки повідомлень, виконання практичних завдань.

Тематична атестація проводиться після завершення кожного змістового модуля як результат узагальнення результатів поточного оцінювання

Підсумковий контроль – залік, оцінка за який визначається як середня зважена за результатами тематичних атестацій, отриманих здобувачем освіти під час вивчення дисципліни.

12. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється за **національною чотирибальною шкалою** з урахуванням цифрового формату навчання і рівня сформованості компетентностей. Для відповідності стандартам ECTS у програмі подається довідкова таблиця переведення без фактичного застосування цього переведення при виставленні балів.

Таблиця відповідності результатів контролю знань здобувачів освіти, рівень знань яких оцінюється за 4-бальною шкалою, у системі ECTS

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Оцінка «5» (відмінно)/ A. Здобувач освіти дає правильні повні відповіді, творчо розкриває питання, вільно володіє матеріалом, що свідчить про ґрунтовну обізнаність з теми та спрямованість на практичне застосування матеріалу. Надає слушні доповнення відповідей інших здобувачів освіти, проявляє високу активність у ході заняття. Вміє

використовувати різноманітні джерела знань, систематично поповнює знання, вміє застосовувати знання з основ педагогічної майстерності при вирішенні професійних питань. Уміє вдаватися до діалогу, доводити власну позицію. Виконав 100% обсягу самостійної роботи. Брав участь у конференціях, семінарах, олімпіадах. За підсумками тестування правильно відповідає на 90 -100 % питань.

Оцінка «4» (добре)/ В-С. Здобувач освіти добре володіє матеріалом, але має незначні ускладнення при відповіді; потребує незначної допомоги викладача при виборі напрямку відповіді та допускає незначні помилки, неточна аргументація, порушення логіки викладення відповіді. Має незначні труднощі при діалоговій бесіді і доказах власної думки. Виконав 100% обсягу самостійної роботи. За підсумками тестування правильно відповідає на 70-89 % питань.

Оцінка «3» (задовільно)/ D-F Здобувач освіти користується лише окремими знаннями дисципліни, порушує логіку відповіді, відповідь недостатньо самостійна, допускаються суттєві помилки в знаннях та поясненні питань дисципліни; викладач постійно коректує відповідь здобувача освіти, мова спрощена. Здобувачу освіти важко підтримувати бесіду, не вистачає доказів для обґрунтування власного погляду. Виконав не менше 70% обсягу самостійної роботи. За підсумками тестування правильно відповідає на 50-69 % питань.

Оцінка «2» (незадовільно)/ FХ-F. Здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, не володіє практичними навичками дисципліни. Виконав менш 50 % обсягу самостійної роботи або зовсім не виконав самостійної роботи. За підсумками тестування правильно відповідає на 0 - 49% питань.

12. Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Конспекти лекцій.
4. Презентації з окремих тем програми.
5. Методичні рекомендації до проведення практичних занять.
6. Методичні рекомендації для здобувачів освіти до самостійного вивчення.
7. Відеофрагменти з окремих тем програми.

12. Рекомендована література

Основна

1. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: навч. посіб. Київ: Академія, 2006, 256 с.
2. Мачинська Н., Федорович А., Яремчук Н. Основи педагогічної майстерності: навч. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020, 286 с.
3. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2012, 200 с.
4. Основи педагогічної майстерності: практикум. Холковська І.Л., Волошина О.В., Губіна С.В. Вінниця: Твори, 2019, 86 с.
5. Педагогічна майстерність: підручник. Зязюн І.А., Крамущенко Л.В., Кривонос І.Ф.: за ред. І.А. Зязюна. Київ: Вища школа, 1997.
6. Філатова Л.С. Педагогічна майстерність: навч. посіб. Харків : ХНПУ, 2021, 90с.

Допоміжна

1. Зайченко І.В.,Теслюк В.М., Каленський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи: підручник /За ред. проф. І.В. Зайченка. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017, 484с.
2. Тексти (конспекти) лекцій з дисципліни «Педагогічна майстерність» для магістрів спеціальності ФЕУ/ Укладач Бондаревич І.М. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2021.
3. Сходинки до педагогічної майстерності: словник з курсу «Основи педагогічної майстерності»/ уклад. Л.Л. Бутенко, О.Г. Ігнатович. Старобільськ, 2015, 136 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України: веб-сайт. URL : <https://mon.gov.ua/>
2. Державна служба якості освіти України. Офіційний сайт URL : <https://sqe.gov.ua/>
3. Підручники для студентів онлайн. URL : <https://stud.com.ua/46363/pedagogika/pedagogika>